

Στηρίζετε τους ανέργους

Του Β. ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΥ

ΕΙΝΑΙ γνωστό ότι η ανεργία, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην υπόλοιπη Ευρώπη, είναι ιδιαίτερα οξυμένη. Γνωστό επίσης είναι ότι στην ΕΕ υπάρχει σε εξέλιξη ζωηρή συζήτηση γύρω από τις μεθόδους κοινωνικής και πολιτικής προεγγύησης ή καλύτερα αντιμετώπισης του προβλήματος. Χονδρικά, δύο είναι οι σύγχρονες τάσεις: η πρώτη αναφέρεται σε μια συντηρητική στροφή από παθητικές σε ενεργητικές πολιτικές στήριξης της ανεργίας, η δεύτερη αναφέρεται στην οργάνωση του χρόνου και του τρόπου εργασίας, με κύρια αιχμή τη μείωση των ωρών σε 35 την εβδομάδα.

Επειδή συμβαίνει τα γεγονότα στην Ευρώπη αρκετές, αν όχι τις περισσότερες, φορές να εξελίσσονται διαφορετικά από ό,τι στην Ελλάδα, θα ήταν σκόπιμο προτού προκριθούν λύσεις να συγκριθούν ποσοτικά ή καλύτερα ποσοτικά η αγορά εργασίας, ο παραγωγικός ιστός και το κοινωνικό κράτος της χώρας με τον μέσο όρο της ΕΕ. Ετσι οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής κοινωνίας πιθανόν να αναδειχθούν και οι ακατέργαστες υιοθεσίες μέτρων πιθανόν να αποφευχθούν.

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat για το 1994, οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας αντιπροσώπευαν στη χώρα το 16% του ΑΕΠ έναντι του 38,6% που ήταν ο μέσος όρος στην ΕΕ. Εξ αυτών τα επιδόματα ανεργίας αντιπροσώπευαν στο 0,4% του ΑΕΠ έναντι του 2,5% για την ΕΕ. Νεότερα στοιχεία επαναβεβαιώνουν αυτές τις διαφορές. Μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ υφίσταται συγκριτικό κοινωνικό έλλειμμα, που σε τρέχουσες αγοραίες τιμές του ΑΕΠ είναι της τάξεως των 4 τρισ. δρχ. για τις δαπάνες κοινωνικής προστασίας και των 650 δισ. δρχ. για τη στήριξη της ανεργίας.

Με τη σειρά τους, η αγορά εργασίας και ο παραγωγικός ιστός της χώρας έχουν τις δικές τους ιδιαιτερότητες έναντι της ΕΕ. Υπερπληθυσμός μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπου κατά κανόνα απασχολούνται ως πέντε άτομα, συμπεριλαμβανομένων του εργοδότη και των συγγενών του. Δημόσιος και ευρύτερος δημόσιος τομέας όπου απασχολούνται

850.000 εργαζόμενοι και που αδιαφιλονίκητα είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης της χώρας. Αγροτικός τομέας με 800.000 απασχολούμενους ή αυτοαπασχολούμενους.

Από τα συγκριτικά στοιχεία συνάγεται ευθέως ότι η οποιαδήποτε στροφή από παθητικά σε ενεργητικά μέτρα, σύμφωνα με ένα από τα σενάρια που συζητούνται στην ΕΕ, είναι μάλλον αδύνατη για τη χώρα. Η ποσοτική διαφορά μεταξύ ελληνικού και ευρωπαϊκού κράτους πρόνοιας είναι τέτοια που όχι μόνο δεν επιδέχεται συρρίκνωση αλλά απαιτεί ανάπτυξη. Ένας λογικός όσο και επιτυχής στόχος θα ήταν η αύξηση των δαπανών κοινωνικής προστασίας στο 20% του ΑΕΠ και των δαπανών ανεργίας στο 1,2% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με το άλλο σενάριο που συζητείται στην ΕΕ, δηλαδή της οργάνωσης του τρόπου και του χρόνου εργασίας, οι ιδιομορφίες του παραγωγικού ιστού της χώρας, η υφή της αγοράς εργασίας αλλά και τα πυκνοκατοικημένα αστικά κέντρα (κυρίως η Αθήνα) το καθιστούν δύσκολο στην εφαρμογή του. Για παράδειγμα, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις λειτουργούν στην αρχή της επιχειρηματικής αυθεντίας του εργοδότη, παραμένοντας σχεδόν ξένες προς τις σύγχρονες τεχνικές μανάτζμεντ. Λόγω της πληθώρας αυτών των επιχειρήσεων, ακόμη και μια απλή παιδαγωγική εισαγωγή της έννοιας της επιχειρηματικότητας θα χρειαζόταν 15-20 χρόνια για να καρποφορήσει.

Προτού όμως συζητήσουμε στα διάφορα ευρωπαϊκά fora τις σύγχρονες τάσεις, χρειάζεται να βελτιώσουμε έστω και κατ'ελάχιστον το κοινωνικό κράτος και τις συνθήκες εργασίας. Προς την κατεύθυνση αυτή, δηλαδή τη στήριξη της ανεργίας και κατά μια έννοια της φτώχειας καθώς και τη μείωση του χρόνου εργασίας με την έννοια της μείωσης του άδηλου χρόνου, θεωρούμε ότι το παρόν

άρθρο μπορεί να συνεισφέρει με νέες ιδέες. Τούτες. Στον δημόσιο τομέα οι εργαζόμενοι έχουν άτυπα κατακτήσει το 35ωρο εργασίας. Έχουν καθορισμένους, όχι κατ'ανάγκη καλούς αλλά καθορισμένους κανόνες μνάτζμεντ (π.χ. υπαλληλικός κώδικας). Και απολαμβάνουν εργασιακή ασφάλεια, αφού ακόμη και οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προοιωνίζονται μονιμότητα. Με άλλα λόγια, μεταξύ ενός εργαζομένου στον δημόσιο και ενός άλλου στον ιδιωτικό τομέα υφίσταται μια ανισοπολιτεία, αφού ο δεύτερος διατρέχει κινδύνους να χάσει τη δουλειά του ή διατρέχοντάς τους την έχασε και έμεινε άνεργος.

Κατά έναν απλοϊκό τρόπο ορισμένοι πολιτικοί, συνεπικουρούμενοι από μερίδα πολιτών, προτείνουν και εν πολλοίς εκτελούν την άρση της κοινωνικής αθέτη αδίκιας με την εισαγωγή βαθιού ανασφάλειας στις εργασιακές σχέσεις των δημοσίων υπαλλήλων (π.χ. απειλή για άρση της μονιμότητας, απολύσεις, επαπειλούμενες απολύσεις, μετατάξεις κλπ.). Αντιτρέφοντας αυτή τη φιλοσοφία, θα μπορούσαμε να αναζητήσουμε την καθολική άρση της ανασφάλειας μέσω της οικονομικής εξασφάλισης των ανέργων σε ένα όριο αξιοπρεπούς διαβίωσης. Αν αυτό γίνει, τότε, πρώτον, η κοινωνική δικαιοσύνη θα αποκατασταθεί σε υψηλότερη στάθμη ασφάλειας: δεύτερον, ο δημόσιος τομέας θα πάψει να είναι ελκυστικός και, τρίτον, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις θα καταστούν λογικές. Λογικές διότι οι σύγχρονες αντιλήψεις θέλουν τις ιδιοτικοποιήσεις εργαλειακή οικονομική ανάπτυξης και όχι πειθαρχικό μέτρο κατά των εργαζομένων.

Προκειμένου να ξεκινήσει η αντίστροφη διαδικασία χρειάζεται εξοικονόμηση πόρων της τάξεως των 200 δισ. δρχ. Ο οικονομικός αυτός καταλύτης μπορεί να εξασφαλιστεί:

■ Καθολικά επιδόματα ανεργίας α-περιορίστου χρονικής διάρκειας.

■ Πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ανέργων.

■ Επιδόματα μητρότητας για ένα χρόνο μετά τον τοκετό σε ίσες ή ανενεργές μητέρες που διαβιώνουν στο όριο ή και λίγο πάνω από το όριο της φτώχειας.

Επανερχόμενοι στην εξασφάλιση των ανέργων, θεωρούμε ότι αυτή μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κοινωνικής αλληλεγγύης των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα με την εισαγωγή δύο νέων θεσμών απολύτως προαιρετικών:

1. Της τηλεργασίας με σύγχρονη μείωση των αποδοχών κατά 20%.

2. Των αδειών ενός χρόνου ανά δεκαετία (γνωστότερες ως sabbaticals) με μείωση των αποδοχών κατά 50%.

Με τον τρόπο αυτόν τα επιπλέον χρήματα που χρειάζονται για να μετακινηθούμε από τη μερική στην καθολική στήριξη της ανεργίας μπορούν να εξασφαλισθούν. Πέραν τούτων, η τηλεργασία αναμένεται να μειώσει τον άδηλο χρόνο εργασίας ενώ η εφαρμογή των νέων θεσμών από τον μεγαλύτερο εργοδότη της χώρας αναμένεται να δώσει ρυθμό στο σύνολο της αγοράς εργασίας.

Οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο θα αποδεχθούν τους νέους θεσμούς αφού στην ουσία οι αποδοχές τους, αν δεν παραμείνουν οι ίδιες, θα αυξηθούν. Για παράδειγμα, ο τηλεργαζόμενος εξοικονομεί όλο τον άδηλο χρόνο εργασίας, συν το κόμιστρο, συν έξοδα που προκύπτουν από τη φύλαξη των παιδιών κλπ. Από την άλλη, ο εργαζόμενος που κάνει χρήση της ετήσιας αδειάς του με μειωμένες αποδοχές έχει μια δεκαετία μπροστά του για να προγραμματίσει τις κινήσεις εκείνες που όντας αδειούχος θα του εξασφάλιζαν πολλαπλάσιο εισόδημα (π.χ. επίβλεψη οικοδομικών εργασιών, αυτοαπασχόληση, επιμόρφωση κλπ.).

Όταν ο στρατηγός Βελισσάριος έπεσε στη δυσμενεία του αυτοκράτορα Ιουστινιανού, ο λαός του Βυζαντίου ζήτησε την οικονομική του στήριξη. Το σύστημα των αξιών που ορίζει η ιστορία και ο πολιτισμός των Ελλήνων δεν άλλαξε από τότε. Το αίτημα ή καλύτερα η εντολή παραμένει η ίδια. Σχεδόν άθικτη. Στηρίζετε τους ανέργους!

“
Na αναζητήσουμε
την καθολική άρση
της ανασφάλειας μέσω
της οικονομικής
εξασφάλισης
των ανέργων
”

Ο κ. Βασίλης Μιχαλολιάκος είναι βουλευτής Πειραιώς της Ν.Δ.

Εθνική άμυνα και ΑΕΙ

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 4.4 το Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων (ΙΑΑ) οργάνωσε στο υπουργείο Εξωτερικών ημερίδα με θέμα «Ελληνική και ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία. Προκλήσεις και προοπτικές». Πρώτος ομιλητής ήταν ο αρμόδιος υπουργός κ. Ακης Τσοχατζόπουλος, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα ακολουθούμενος από τον κ. Γιάννη Σμπώκο, γενικό διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Εξοπλισμών, ο οποίος εξήγησε τις αρχές της «Ελληνικής εξοπλιστικής πολιτικής». Κατά τη διάρκεια της ημερίδας το θέμα της συνεργασίας με τα ελληνικά πανεπιστήμια αναφέρθηκε αρκετές φορές και η ημερίδα έκλεισε με τον συνάδελφο κ. Νίκο Σπυρέλλη, πρόεδρο του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πολυτεχνείου και μέλος του επιστημονικού

Η εντοπιότης της παραγωγής αμυντικών συστημάτων έχει και πολλές άλλες αρετές, πλην της οικονομικής. Με αυτήν π.χ. μειώνεται η εξάρτηση από τις εξωτερικές πηγές προμηθειών, που συνεπάγεται πολιτικές κινδύνους και πιθανούς εκβιασμούς σε περίπτωση σύρραξης αντίθετης στα συμφέροντα ή στις επιθυμίες των προμηθευτών.

Διαβάζοντας τα παραπάνω και γνωρίζοντας ότι η χώρα μας δεν είναι τριτοκοσμική από απόψεως βιομηχανικής ανάπτυξης και επιστημονικής επάρκειας, ο ανυποψίαστος αναγνώστης θα μείνει με το στόμα κυριολεκτικά ανοιχτό αν μάθει ότι μέχρι πρότινος η ελληνική αμυντική βιομηχανία απορροφούσε ετησίως μόνο το 3,5% των συνολικών σχετικών δαπανών!!! Οποία αποτυχία του πολιτικού